

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้ความสามารถตนเองของมารดา ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด ต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง พฤติกรรมของมารดาในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด และน้ำหนักตัวทารก กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาครรภ์แรก และทารกคลอดก่อนกำหนด ที่รับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด โรงพยาบาลสมุทรปราการ โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 15 ราย และกลุ่มควบคุม 15 ราย รวมทั้งสิ้น 30 ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปของตารางประกอบการบรรยาย แบ่งเป็น 4 ส่วนตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด ในระยะก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันที ระหว่างมารดากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด ในหลังการทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน ระหว่างมารดากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของน้ำหนักตัวทารก ในระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของมารดา

กลุ่มทดลองเป็นมารดาครรภ์แรก มีอายุเฉลี่ย 25.73 ปี ($S.D. = 5.71$) ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ และอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 86.70) การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 66.70) ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 46.70) รองลงมา คือ อาชีพแม่บ้าน (ร้อยละ 40.00) ลักษณะครอบครัว เป็นครอบครัวเดี่ยว (ร้อยละ 66.70) คลอดวิธีปกติผ่านช่องคลอด (ร้อยละ 73.30) และมีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 14,133.33 บาท/เดือน ($S.D. = 5,501.51$)

กลุ่มควบคุมเป็นมารดาครรภ์แรก มีอายุเฉลี่ย 25.13 ปี ($S.D. = 4.90$) ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ และอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 86.70) การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 60.00) มีอาชีพแม่บ้าน (ร้อยละ 46.70) รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 40.00) ลักษณะครอบครัว

ส่วนใหญ่ เป็นครอบครัวเดี่ยว (ร้อยละ 73.30) คลอดวิธีปกติผ่านช่องคลอด (ร้อยละ 66.70) และมี รายได้ของครอบครัว เฉลี่ย 12,933.33 บาท/ เดือน ($S.D. = 5,270.76$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบความแตกต่างของ ข้อมูลส่วนบุคคลของมารดา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติที่ (Independent $t - test$) และไคสแควร์ (Chi – Square Test)

ข้อมูล	กลุ่มทดลอง (n = 15)		กลุ่มควบคุม (n = 15)		p-value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
อายุของมารดา	* $M = 25.73$	$S.D. = 5.71$	$M = 25.13$	$S.D. = 4.90$	.76
สถานภาพสมรส					1.00
คู่/ อยู่ด้วยกัน	13	86.70	13	86.70	
หย่า/ แยกกัน	2	13.30	2	13.30	
ระดับการศึกษา					.88
ประถมศึกษา	2	13.30	3	20.00	
มัธยมศึกษา	10	66.70	9	60.00	
ปริญญาตรี	3	20.00	3	20.00	
อาชีพของมารดา					.92
ค้าขาย	2	13.30	2	13.30	
รับจ้าง	7	46.70	6	40.00	
แม่บ้าน	6	40.00	7	46.70	
ลักษณะของครอบครัว					.69
เดี่ยว	10	66.70	11	73.30	
ขยาย	5	33.30	4	26.70	

หมายเหตุ * ทดสอบด้วยสถิติที่ (Independent $t - test$)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูล	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		<i>p-value</i>
	(n = 15)		(n = 15)		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
วิธีการคลอด					.91
ปกติทางช่องคลอด	11	73.30	10	66.70	
เครื่องดูดสุญญากาศ	1	6.70	1	6.70	
ผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง	3	20.00	4	26.60	
รายได้ของครอบครัว	*M = 14,133.33		M = 12,933.33		.55
	S.D. = 5,501.51		S.D. = 5,270.76		

หมายเหตุ * ทดสอบด้วยสถิติที (Independent *t* – test)

1.2 ข้อมูลส่วนบุคคลของทารกคลอดก่อนกำหนด

กลุ่มทดลองเป็นทารกคลอดก่อนกำหนด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.30) มีอายุครรภ์เฉลี่ย 33.93 สัปดาห์ (S.D. = 1.75) Apgar ที่ 1 นาที เฉลี่ย 8.40 (S.D. = 0.63) Apgar ที่ 5 นาที เฉลี่ย 9.13 (S.D. = 0.52)

กลุ่มควบคุมเป็นทารกคลอดก่อนกำหนด ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.30) มีอายุครรภ์เฉลี่ย 34.40 สัปดาห์ (S.D. = 1.30) Apgar ที่ 1 นาที เฉลี่ย 8.46 (S.D. = 0.64) Apgar ที่ 5 นาที เฉลี่ย 9.27 (S.D. = 0.46) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบความแตกต่างของข้อมูลส่วนบุคคลของทารก ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติ (Independent t -test) และไคสแควร์ (Chi – Square Test)

ข้อมูล	กลุ่มทดลอง (n = 15)		กลุ่มควบคุม (n = 15)		p-value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
เพศทารก					.72
ชาย	7	46.70	8	53.30	
หญิง	8	53.30	7	46.70	
อายุครรภ์	*M = 33.93 S.D. = 1.75		M = 34.40 S.D. = 1.30		.41
Apgar					
1 นาที	*M = 8.40 S.D. = 0.63		M = 8.47 S.D. = 0.64		.78
5 นาที	*M = 9.13 S.D. = 0.52		M = 9.27 S.D. = 0.46		.46

หมายเหตุ * ทดสอบด้วยสถิติ (Independent t -test)

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคล ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi – Square) ในเรื่อง เพศทารก สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ ลักษณะของครอบครัว และวิธีการคลอด พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอายุของมารดา รายได้ของครอบครัว อายุครรภ์ของทารก คะแนน Apgar ที่ 1 และ 5 นาที ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติ (Independent t -test) พบว่าไม่แตกต่างกัน เช่นกัน ดังแสดงในตารางที่ 1 และ 2

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด ในระยะก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันที ระหว่างมารดากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

มารดากลุ่มทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดก่อนการทดลอง เท่ากับ 1.72 ($S.D. = 0.06$) และหลังการทดลองทันที เท่ากับ 2.84 ($S.D. = 0.17$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของผลต่างก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันที เท่ากับ 1.12 ($S.D. = 0.12$)

มารดากลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดก่อนการทดลอง เท่ากับ 1.71 ($S.D. = 0.06$) และหลังการทดลองทันที เท่ากับ 1.81 ($S.D. = 0.93$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของผลต่างก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันที เท่ากับ 0.10 ($S.D. = 0.65$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลต่างของการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันที ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยการทดสอบค่าที พบว่า มารดากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลต่างของการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดสูงกว่ามารดากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 28.94, p < .001$) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเอง ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด ในระยะก่อนการทดลอง และหลังการทดลองทันที ระหว่างมารดากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

การรับรู้ความสามารถของตนเอง	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		<i>t</i>	<i>p-value</i>
	(15 ราย)		(15 ราย)			
	<i>M</i>	<i>S.D.</i>	<i>M</i>	<i>S.D.</i>		
ก่อนการทดลอง	1.72	0.06	1.71	0.06		
หลังการทดลองทันที	2.84	0.17	1.81	0.93		
ผลต่าง ก่อน – หลัง	1.12	0.12	0.10	0.65	28.94	< .001

**ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนดใน
ระยะหลังการทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน ระหว่างมารดากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม**

หลังการทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน มารดากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีคะแนน
เฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด เท่ากับ 3.81 ($S.D. = 0.04$) และ 3.40 ($S.D. = 0.08$)
เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด โดยการทดสอบค่าที่
พบว่า มารดากลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด สูงกว่ามารดา
กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 17.41, p < .001$) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลทารกตลอดก่อนกำหนด ในระยะ
หลังการทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน ระหว่างมารดากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

พฤติกรรมการดูแลทารก	กลุ่มทดลอง (15 ราย)		กลุ่มควบคุม (15 ราย)		<i>t</i>	<i>p-value</i>
	<i>M</i>	<i>S.D.</i>	<i>M</i>	<i>S.D.</i>		
หลังการทดลอง	3.81	.04	3.40	.08	17.41	< .001

**ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของน้ำหนักตัวทารก ในระยะก่อนการทดลอง และ
หลังการทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม**

ทารกในมารดากลุ่มทดลอง ก่อนการทดลอง มีค่าเฉลี่ยของน้ำหนักตัวในระยะแรกเกิด
เท่ากับ 1,790.00 กรัม ($S.D. = 204.49$) และหลังการทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน มีค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักตัวทารก เท่ากับ 2,263.33 กรัม ($S.D. = 204.05$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของผลต่างก่อนการทดลอง
และหลังการทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน เท่ากับ 473.33 ($S.D. = 74.03$)

ทารกในมารดากลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง มีค่าเฉลี่ยของน้ำหนักตัวในระยะแรกเกิด
เท่ากับ 1,772.67 กรัม ($S.D. = 151.07$) และหลังการทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน มีค่าเฉลี่ยของ
น้ำหนักตัวทารก เท่ากับ 2,053.33 กรัม ($S.D. = 177.99$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของผลต่างก่อนการทดลอง
และหลังการทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน เท่ากับ 280.66 ($S.D. = 75.92$)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลต่างของน้ำหนักตัวทารก ในระยะแรกเกิด และหลังการ
ทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยการทดสอบค่าที่ พบว่า
ทารกในมารดากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลต่างของน้ำหนักตัวทารกเพิ่มขึ้นมากกว่าทารกในมารดา
กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t = 7.04, p < .001$) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของน้ำหนักตัวทารก ในระยะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง เมื่อทารกอายุ 1 เดือน ระหว่างทารกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

น้ำหนักตัวทารก (กรัม)	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		<i>t</i>	<i>p-value</i>
	(15 ราย)		(15 ราย)			
	<i>M</i>	<i>S.D.</i>	<i>M</i>	<i>S.D.</i>		
แรกเกิด	1,790.00	204.49	1,772.67	151.07		
เมื่ออายุ 1 เดือน	2,263.33	204.05	2,053.33	177.99		
ผลต่าง ก่อน – หลัง	473.33	74.03	280.66	75.92	7.04	< .001